

Forord

En af de misforståelser om C. S. Lewis, der er vanskeligst at komme til livs, er, at han det meste af sit liv levede trygt afsondret fra almindelige menneskers liv med dets typiske sorger og problemer. Filmen *Shadowlands* fra 1994 beskriver for eksempel Lewis som en Oxford-akademiker, der ved enkelte lejligheder vover sig ud fra det beskyttende universitetsmiljø for at tale om menneskelig smerte og lidelse, selv om han i virkeligheden ikke selv har oplevet ret meget af den slags. Ifølge filmen er det ikke, før Joy Gresham kommer ind i hans liv, at han kastes fra mørket under Oxfords spir og ud i det virkelige livs klare lys. Et sådant portræt er foruroligende, simpelthen fordi det ikke er sandt. Faktisk vil enhver, som kender til hans liv, vide, at det er langt fra sandheden.

Det fantastiske ved denne bog er, at det lykkes den at vise den side af Lewis, som typisk ikke har fået ret stor opmærksomhed. Mere end nogen af alle de tidligere forfattere, der har beskrevet Lewis, gør Gresham det klart, at de kendte træk ved Lewis' liv – hans akademiske og litterære karriere, hans arbejde som kristen taler og apologet – fandt sted midt i en hverdag med et yderst krævende liv i hjemmet. Han giver os en ”hverdags-Lewis” uden at forsømme de andre aspekter af hans liv, som hidtil har indtaget hovedrollen.

På denne bogs sider får Lewis' hjemlige liv for første gang sin rette plads. Om det var noget, Gresham havde tænkt over, ved jeg ikke. Men på grund af hans ganske særlige forhold til Lewis, skal vi nok ikke blive overrasket over, at han lægger vægten på den del af Lewis' liv, som han kendte bedst. På nogle måder kendte han nok mere til de daglige rutiner på The Kilns end nogen anden, med undtagelse af Lewis' bror Warren, Maureen Moore, familien Miller og gartneren Paxford (som var ansat på The Kilns) og så måske hans mor, Joy.

Når det er sagt, vil jeg gerne foregribe en kritik, som jeg kan forestille mig helt sikkert vil blive rejst mod bogen. Nogle læsere vil utvivlsomt på visse punkter føle, at forfatteren har tegnet et overdrevent fromt billede af Lewis. Men man må huske på, at vores forfatter tror på, at Lewis virkelig var en helgen, og en helgen af den virkeligste slags – ikke et menneske uden fejl, men snarere et menneske, som forsøgte at overvinde disse fejl og faktisk gjorde det i mange tilfælde. "Jack var ikke fuldkommen," skrev Gresham for mere end 15 år siden i bogen *Lenten Lands*. "Han levede ikke altid, som han lærte, selv om han kom tættere på at gøre det end nogen anden, jeg har mødt." Da han taler om de selvmodsigelser, der var åbenlyse i forhold til Lewis' syn på skilsmisse og gengifte, bemærker han videre: "Jack var ikke immun over for følelsen af, at netop hans egen situation var anderledes." Gresham ved udmærket godt, at ikke alle, som har studeret Lewis' liv, deler hans vurdering af, hvor stor en mand han var. Men på den anden side har de aldrig, ligesom vores forfatter, gennem mange år været genstand for hans virkelig helgenagtige handlinger – handlinger, der faktisk stadig præger Greshams liv i dag.

Gresham mødte C. S. Lewis første gang i 1953, da han var en dreng på 8 år. En stor del af de næste ti år af hans liv var Lewis' hjem, The Kilns, også hans hjem. I den periode var Gresham genstand for en række kærlige handlinger og praktiske udtryk for godhed fra denne berømte Oxford-professor – en godhed, som ofte stod i skarp kontrast til så meget andet i Greshams liv. Han blev først varmt modtaget i Lewis' hjem på nogle ugers besøg på et tidspunkt, hvor han og hans bror David stadig forsøgte at forholde sig til deres forældres skilsmisse og flytningen til England med alle de udfordringer og vanskelige tilpasninger, det indebar. Selv om det hverken faldt Lewis let eller naturligt at tage sig af børnene, hengav han sig alligevel uforbeholdent til drengene. Tre år senere, da Gresham stod over for udsigten til at miste sin mor på grund af en kræftsygdom, var det Lewis, der kørte ham og hans bror til hospitalet, fortalte dem nyheden og var sammen med dem gennem hele forløbet. Et år senere havde denne mand forelsket sig i Greshams mor, Joy; han giftede sig med hende og påtog sig villigt rollen som stedfader. Tre år senere døde Joy, og Lewis og drengene stod over for endnu en mørk nat, og igen fandt Gresham i Lewis, som nu var blevet hans stedfar, et tilflugtssted, hvor der var tryghed, støtte og omsorg. Min pointe er simpelthen, at fra 1953 til Lewis' død i 1963 var der ingen, der spillede så stor og så positiv en rolle i forfatterens liv som ham, der er emnet for denne bog. Derfor ville det være overraskende, ja måske endda uærligt, hvis Gresham havde skrevet en biografi, der ikke, når alt kommer til alt, var en hyldest til hans stedfar.

Det, Gresham har givet os fra sit synspunkt, er et bredere perspektiv at se på landskabet i Jacks liv med. Med al den opmærk-

somhed, Lewis nødvendigvis må få på grund af den forestående premiere på filmen *Løven, heksen og garderobeskabet*, er det sundt at blive mindet om, at denne mand aldrig levede det afsondrede, beskyttede og trygge akademiske liv, som man ofte tror, og sådan som det til tider fejlagtigt fremstilles. Og selv om der utvivlsomt vil være nogle, som er uenige i visse aspekter af Greshams portræt af Lewis, så er jeg selv i hvert fald taknemlig for, at forfatteren har taget sig tid til at fortælle historien om den mand, han kendte som barn, og som han siden som voksen er kommet til at forstå.

Christopher W. Mitchell,
*leder af The Marion E. Wade Center*¹

---

¹ Forskningsbibliotek med museum og materiale relateret til syv britiske forfattere, herunder C.S. Lewis